

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

23-24 лютого 2023 року

м. Запоріжжя

Редколегія:

Л. М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМУ, кандидат медичних наук, професор;

І. Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, доктор філософських наук, професор;

Ю. В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМУ;

Д. П. Сепетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Н. В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

С. А. Козиряцька – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ.

С69

Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині) : зб. матеріалів ІV Міжнародної науково-практичної конференції (23-24 лютого 2023 року). – Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. – 207 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

ФІЛОСОФІЯ МЕДИЦИНИ – ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПРОЄКТ ХХІ СТ.: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Утюж І.Г., Волкова В.В.

СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ МЕДИЦИНИ – НАУКОВО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПРОЄКТ
ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ10

Бєленічев І.Ф., Кучковський О.М., Бухтіярова Н.В., Бессараб Г.І., Самура І.Б., Риженко В.П.
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОКЛІНІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ЛІКАРСЬКИХ
ЗАСОБІВ14

Білай І.М.

СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКЕ ПРОГНОЗУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ
ОПІКИ15

Абашинік В.О.

ФІЛОСОФІЯ МЕДИЦИНИ У НІМЕЧЧИНІ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ16

Білокопитова Н.І.

ПАРАДИГМА НООСФЕРНОЇ МЕДИЦИНИ17

Волкова Ю.В.

РОЗГЛЯД ПРОБЛЕМИ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ
НОВОЇ ПАРАДИГМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я18

Воронкова В.Г., Нікітенко В.О., Олексенко Р.І.

ФІЛОСОФІЯ ЦИФРОВОЇ МЕДИЦИНИ ЯК НОВИЙ НАУКОВИЙ НАПРЯМОК23

Жадько В.А.

ФІЛОСОФІЯ МЕДИЦИНИ ЯК МЕДИЧНА ФІЛОСОФІЯ25

Іванова К.А., Савченко А.О.

ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ26

Коваленко А.Ю.

ДОСЛІДНИКИ ТВАРИН НЕСУТЬ ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТЯГАР, ЯКИЙ МАЮТЬ РОЗГЛЯНУТИ
КОМІТЕТИ З ЕТИКИ ТВАРИН27

Кравченко В.Ю.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ АВТОНОМІЇ ПАЦІЄНТА В СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ
ПРАКТИЦІ27

Маганова Т.В., Ткаченко Н.О., Скульський Д.В.

ФІЛОСОФСЬКИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ЯКОСТІ
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПРОДУКТУ29

Мацегорова О.Є.

ХРОНІЧНІ ХВОРОБИ ЯК ВИД ЗАЛЕЖНОСТІ31

Поцулко О.А.

ВПЛИВ ІДЕОЛОГІЇ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЦИНИ НА ПРАКТИКУ ПРИЙНЯТТЯ
МЕДИЧНИХ РІШЕНЬ32

Поцулко О.А., Ліфанчук Д.В.

ДІАГНОЗ ЯК ІСТИНА: ФІЛОСОФСЬКЕ ТРАКТУВАННЯ ПРОБЛЕМИ35

Сумченко С.В.

ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РЕДАГУВАННЯ ГЕНОМУ ЛЮДИНИ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ
ОСМИСЛЕННЯ37

Sazanovych L.V.

INTERDISCIPLINARY DISCUSSION OF HEALTH38

Slyusar V., Slyusar M., Lymanets O.

THE MYTHIC CHARACTER OF MEDICINE ADVERTISING: THE WORLDVIEW AND
COMMUNICATIVE ASPECT38

елементом філософсько-світоглядної складової сучасної наукової картини світу. Сформувати повноцінну філософію здоров'я означає, перш за все, визначити місце цієї нової галузі дослідження в системі наукового знання.

ДОСЛІДНИКИ ТВАРИН НЕСУТЬ ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТЯГАР, ЯКИЙ МАЮТЬ РОЗГЛЯНУТИ КОМІТЕТИ З ЕТИКИ ТВАРИН

*Коваленко Аліна Юрійвна,
аспірант кафедри дерматовенерології та косметології
з курсом дерматовенерології і естетичної медицини ФПО
Науковий керівник: Утюж І.Г., д. філософ. н., професор,
кафедра суспільних дисциплін,
Запорізький державний медичний університет*

Вступ: комітети з етики тварин (КЕТ) зазвичай зосереджуються на благополуччі тварин, що використовуються в експериментах, нехтуючи потенційним впливом подібного використання на персонал лабораторії. Деякі аспекти цієї праці, зокрема вбивство тварин, можуть спричинити значне психологічне навантаження, що призводить до погіршення самопочуття лабораторних працівників, а також їх здатності доглядати за тваринами.

Мета дослідження: запропонувати засоби пом'якшення тягара використання тварин (ТВТ), який відчуває персонал лабораторій при виконанні жорстких маніпуляцій та досягти того, щоб КЕТ, які регулюють дослідження на тваринах, частково на основі зменшення шкоди, вимагали, щоб для дослідників ця шкода також була зменшена.

Матеріали та методи: основою для написання статті стали дані, надані М. Кінгом та Х. Зоні для журналу *Journal of Medical Ethics* у березні 2021 року. Нами було проведено аналіз та сформовано чіткі пропозиції для вдосконалення лабораторних досліджень над тваринами таким чином, щоб персонал лабораторій якомога менше піддавався емоційному навантаженню.

Отримані результати: існує потреба в додаткових дослідженнях способів пом'якшення ТВТ, але можна вжити ряд кроків, поки тривають емпіричні дослідження найкращих методів. Серед пропозицій: 1) Забезпечення навчання методам управління стресом і здатності розпізнавати симптоми ТВТ; 2) Сприяння відкритому діалогу про ТВТ та його вплив на здоров'я персоналу, включаючи психічне здоров'я та поведінку; 3) Забезпечення доступності консультацій для персоналу та того, щоб консультанти були обізнані про ТВТ та його вплив; 4) Розподіл емоційної праці таким чином, щоб зменшити індивідуальне емоційне навантаження. Це також може забезпечити персоналу більший контроль, який, як зазначалося, є ключовим для пом'якшення ТВТ.

КЕТ займаються оцінкою впливу досліджень з участю тварин на добробут. Проте, етичний аналіз не включає благополуччя персоналу тваринницької лабораторії, не кажучи вже про ТВТ, як явний акцент. КЕТ має зацікавитися ТВТ, оскільки це етично релевантні факти дослідження. Вони вимагають виправдання, якщо вони присутні, і якщо їх можна зменшити або пом'якшити, це є етичне вдосконалення даного експерименту.

Висновки: є чіткі докази того, що ТВТ шкідливий і його слід сприймати серйозно. Це потребує додаткових досліджень причин та методів управління, етичної оцінки та варіантів політики для вирішення даної проблеми. Ми сподіваємося, що велика кількість регуляторів досліджень на тваринах підтримають цю роботу та належним чином регулюватимуть її, а організації, які проводять ці дослідження, шукатимуть варіанти вирішення проблеми ТВТ для захисту як людей, так і тварин.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ АВТОНОМІЇ ПАЦІЄНТА В СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ

*Кравченко Володимир Юрійович,
кандидат політичних наук, старший викладач
кафедри мовної підготовки та гуманітарних наук,
Дніпровський державний медичний університет*

В системі сучасної медичної допомоги все більшого значення набувають морально-етичні та юридичні принципи поваги до прав та гідності пацієнтів. Одним із найголовніших етичних принципів в медицині вважають повагу до автономії пацієнта. У другій половині ХХ століття з розвитком біоетики та медичної етики принцип автономії перетворився на фундаментальний механізм регулювання відносин між медичними співробітниками і пацієнтами. Зростання ролі цього принципу свідчить про пріоритет інтересів пацієнта, його участь у прийнятті рішень, відкритість, правдивість, доступність та